

BUDGET 2027

KÖPINGS KOMMUN

Liberalerna i Köpings kommun

Liberal budget för Köpings kommun 2027

En ansvarsfull budget för framtiden

Köpings kommun står inför betydande ekonomiska utmaningar. Befolkningsutvecklingen visar på ett minskat invånarantal, vilket leder till lägre skatteintäkter samtidigt som behoven inom flera kommunala verksamheter fortsätter att öka. I detta läge krävs tydliga prioriteringar och ett långsiktigt ekonomiskt ansvarstagande.

Liberalerna vill värna kommunens välfärd samtidigt som vi säkerställer en stabil ekonomi för framtiden. Därför föreslår vi en budget som bygger på tre grundprinciper:

- Ordning och reda i kommunens ekonomi.
- Fokus på arbete, utbildning och självförsörjning.
- Starka välfärdsverksamheter för dem som behöver dem mest.

Vi föreslår att kommunalskatten lämnas oförändrad. Det finns idag inget ekonomiskt utrymme för en skattesänkning. Samtidigt anser vi att en skattehöjning skulle slå mot hushåll och företag i en tid då många redan upplever ekonomisk press. Kommunen måste därför anpassa sina kostnader efter de ekonomiska förutsättningarna.

Ekonomiska förutsättningar

Den samlade önskemålen om utökade resurser inför 2027 uppgår till 92 miljoner kronor. Vi bedömer att detta inte är förenligt med en långsiktigt hållbar ekonomi och målet om god ekonomisk hushållning om kommunen samtidigt ska kunna uppnå ett resultatmål på 2,5 procent.

Vår kommun står inför utmaningar med minskande befolkning, ett svagare skatteunderlag och fortsatt höga investeringsbehov. För att säkerställa den långsiktiga ekonomiska stabiliteten krävs därför tydliga prioriteringar.

Resultatmål på 2,5 procent

Vi behöver återställa och stärka vår kommuns ekonomiska motståndskraft. Vi föreslår därför att resultatmålet för 2027 fastställs till 2,5 procent, vilket ligger i linje med principen om god ekonomisk hushållning.

Ett positivt resultat är inte ett självändamål. Det är en förutsättning för att kommunen ska kunna:

- finansiera framtida investeringar,
- möta konjunktursvängningar,
- undvika skattehöjningar,
- minska behovet av upplåning,
- säkerställa en långsiktigt hållbar välfärd.

Resultatmålet utgör grunden för Liberalernas budgetförslag och de prioriteringar som görs mellan olika verksamheter.

Prioriteringar i budgeten

Mot bakgrund av kommunens ekonomiska förutsättningar och målet om god ekonomisk hushållning föreslår vi att verksamheterna tillförs 13 miljoner kronor i utökade resurser.

Social- och arbetsmarknadsnämnden – 6 miljoner kronor

Vi har idag en hög arbetslöshet i vår kommun, särskilt bland unga. För att motverka långvarigt utanförskap och stärka etableringen på arbetsmarknaden krävs förstärkta resurser till arbetsmarknadsinsatser, kompetenshöjande åtgärder och individanpassat stöd.

Fler människor måste ges möjlighet att komma i arbete, utbildning eller egen försörjning. Insatser som minskar långtidsarbetslöshet och bidragsberoende stärker både individens frihet och kommunens ekonomi. Därför prioriterar vi detta högst.

Vård- och omsorgsnämnden – 4 miljoner kronor

Äldreomsorgen och omsorgen om personer med behov av stöd är några av kommunens viktigaste uppgifter. Samtidigt som nämnden arbetar med effektiviseringar behöver verksamheten få ett visst tillskott för att möta ökade behov.

Kommunstyrelsen – 2 miljoner kronor

Kommunstyrelsen ansvarar för viktiga strategiska funktioner, fastigheter och teknisk verksamhet. Vi föreslår ett begränsat tillskott för att hantera de mest angelägna behoven samtidigt som verksamheten fortsätter sitt effektiviseringsarbete.

Kultur och Fritidsnämnden – 1 miljoner kronor

Vi föreslår att Kultur- och fritidsnämnden tillförs 1 miljon kronor för att stödja flytten och ombyggnationen av magasinet vid Köpings museum.

Flytten medför extra kostnader och ställer särskilda krav på hantering, planering och bevarande av museets samlingar. Tillskottet syftar till att skapa förutsättningar för att genomföra arbetet utan att verksamhetens kvalitet påverkas negativt.

Det är viktigt att museet även under flyttperioden kan upprätthålla en hög kvalitet i verksamheten, inklusive utställningar, programverksamhet och arbetet med att digitalisera samlingarna.

Effektiviseringar är för närvarande nödvändiga

För att kommunen ska klara framtidens ekonomiska utmaningar krävs fortsatt effektivisering av verksamheterna. Nämnderna har tillsammans identifierat effektiviseringar på 34,5 miljoner kronor under 2027.

Effektiviseringar ska genomföras med fokus på bättre arbetssätt, digitalisering, tydlig samverkan och prioritering av kärnuppgiften. Målet är att varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt.

Vår slutsats

Köpings kommun behöver en budget som tar ansvar för både dagens verksamheter och morgondagens ekonomi. Med minskande befolkning och svagare skatteunderlag är det inte möjligt att bevilja alla önskemål om ökade resurser.

Därför väljer vi att prioritera arbete, värna äldreomsorgen och samtidigt hålla fast vid en ansvarsfull ekonomisk politik. Vi säger nej till skattehöjningar, nej till ofinansierade utgiftsökningar och ja till en långsiktigt hållbar ekonomi som ger vår kommun handlingsfrihet även i framtiden.

Köpings kommun behöver starkt fortsätta omställningen mot ökad självfinansiering och därmed successivt minska kommunens skuldbörda. Detta tar tid, men omställningen behöver starkt fortsätta för att säkerställa kommunens ekonomiska handlingsfrihet i framtiden.

RAMFÖRÄNDRINGAR 2027–2029

Ramförändring, mnkr	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	2,0	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	1,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnd	0,0	0,0	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	4,0	0,0	0,0
Social- och arbetsmarknadsnämnd	6,0	0,0	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0
Valnämnd	0,0	0,0	0,0
Summa, mnkr	13,0	0,0	0,0

EFFEKTIVISERINGSÅTGÄRDER 2027–2029

Effektiviseringsåtgärd	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	5,8	0,0	0,0
Kommunledningsförvaltning	1,7	0,0	0,0
Teknisk verksamhet	1,5	0,0	0,0
Mark och fastighet	2,6	0,0	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	0,7	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	1,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnd	12,0	0,0	0,0
Vård- och omsorgsnämnd	11,6	0,0	0,0
Social- och arbetsmarknadsnämnd	3,3	0,0	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0
Valnämnd	0,0	0,0	0,0
Summa, mnkr	34,5	0,0	0,0

Utifrån den situation kommunen befinner sig vi anser vi att kommunens effektiviseringsmål om 34,5 mnkr fullföljs.

För att nå målet tillförs en ytterligare effektivisering om 0,6 mnkr inom Kommunstyrelsens tekniska verksamhet. Effektiviseringen bedöms kunna genomföras genom tillfällig återhållsamhet under 2027 när det gäller park- och grönyteskötsel, nyplanteringar, trädbeskrning och andra åtgärder som inte är direkt kopplade till säkerhet eller lagstadgade krav.

Ambitionen är att kommunens parker och grönytor fortsatt ska hålla en godtagbar standard samtidigt som ekonomiskt ansvar tas i en period med minskade skatteintäkter och ett vikande befolkningsunderlag.

Därmed uppnås kommunens totala effektiviseringskrav på **34,5 mnkr** utan skattehöjning och med bibehållet resultatmål på **2,5 procent**.

Gällande Plan 2028 och 2029

Liberalerna redovisar plan för 2028 och 2029 i enlighet med kommunallagens krav. Däremot väljer vi att inte ange detaljerade effektiviseringskrav eller ramförändringar för åren 2028, 2029.

Förutsättningarna för kommunens ekonomi påverkas av faktorer som befolkningsutveckling, skatteunderlag, inflation, ränteläge, statliga beslut och det allmänna konjunkturläget. Osäkerheten kring dessa faktorer är betydande.

Liberalerna anser därför att det är mer ansvarsfullt att pröva behovet av framtida effektiviseringar och ekonomiska prioriteringar utifrån de förutsättningar som gäller när respektive budget beslutas. På så sätt säkerställs att kommunens ekonomiska styrning bygger på aktuella fakta och bästa möjliga beslutsunderlag.

Resultatbudget, mnkr	Budget 2027
Verksamhetens intäkter	759,1
Verksamhetens kostnader	-2 782,7
Varav anslag för oförutsedda behov KS	2,2
Varav anslag för oförutsedda behov KF	8,7
Varav utrymme för satsningar	13,0
Varav utrymme för kapitalkostnader enligt undantag	11,3
Varav ersättning för PKV	65,0
Avskrivningar	-101,2
Effektiviseringar, %	1,65%
Effektiviseringar, mnkr	34,5
Verksamhetens nettokostnader	-2 090,3
Skatteintäkter	1 493,2
Generella statsbidrag och utjämning	678,2
Verksamhetens resultat	81,1
Finansiella intäkter	0,0
Finansiella kostnader	-26,6
Resultat efter finansiella poster	54,5
Extraordinära poster	
Resultat före beräkning av resultatmål	54,5
Finansiellt resultat, % (andel av skatter och bidrag)	2,5%
Finansiellt resultat, mkr	54,5

Investeringar

Kommunens samlade önskemål om investeringar inför 2027 uppgår till cirka 204 miljoner kronor.

Liberalerna bedömer att huvuddelen av investeringarna är nödvändiga för att upprätthålla och utveckla kommunens verksamheter. Samtidigt måste investeringstakten anpassas till kommunens ekonomiska förutsättningar och målet om ökad självfinansiering.

Vi föreslår därför en investeringsbudget på 200 miljoner kronor för 2027. Det innebär att merparten av de föreslagna investeringarna genomförs samtidigt som kommunen visar återhållsamhet och stärker förutsättningarna för en långsiktigt hållbar ekonomi.

En ansvarsfull investeringspolitik är en viktig del i arbetet med att successivt minska kommunens skuldbörda och öka den framtida ekonomiska handlingsfriheten.

Sammanfattning

Liberalerna i Köpings kommun föreslår en budget för 2027 som:

- behåller kommunalskatten oförändrad,
- uppnår ett resultatmål på 2,5 procent,
- tillför 13 miljoner kronor i prioriterade satsningar,
- genomför effektiviseringar på 34,5 miljoner kronor,
- möjliggör investeringar på 200 miljoner kronor,
- stärker arbetslinjen och självförsörjningen,
- värnar äldreomsorgen,
- påbörjar omställningen mot ökad självfinansiering,
- bidrar till att successivt minska kommunens skuldbörda,
- stärker kommunens ekonomiska handlingsfrihet inför framtiden.

Detta är en budget som kombinerar ekonomiskt ansvarstagande med tydliga prioriteringar för kommunens kärnverksamheter och skapar förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi i Köpings kommun.

Uppdrag och utredningar

Uppdragen förutsätts genomföras inom respektive nämnds tilldelade ekonomiska ram. Någon ytterligare finansiering avsätts därför inte i budgeten.

Särskild undervisning i mindre grupper

Utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att ta fram förslag på särskild undervisning i mindre grupper eller "hjälpklasser" för elever som stör undervisningen, så att alla elever får studiero.

Ökad kontinuitet i hemtjänsten

Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda och redovisa åtgärder för att öka kontinuiteten inom hemtjänsten. Målsättningen ska vara att brukare i möjligaste mån möter en begränsad och återkommande grupp av medarbetare. Ökad kontinuitet stärker tryggheten, förbättrar kvaliteten i omsorgen och bidrar till bättre förutsättningar för goda relationer mellan brukare och personal.

Språk och trygghet i omsorgen

Vård- och omsorgsnämnden ges även i uppdrag att utreda möjligheterna att i större utsträckning matcha brukare med personal som behärskar brukarens modersmål eller önskade språk. Särskild hänsyn bör tas till personer med demenssjukdom eller andra behov där språklig förståelse har stor betydelse för trygghet, delaktighet och omsorgens kvalitet.

Utredningen ska belysa organisatoriska, ekonomiska och personalmässiga förutsättningar samt lämna förslag på hur en sådan ordning kan utvecklas inom befintliga eller framtida resurser.

Attraktiva boendemiljöer och ökad inflyttning

Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda och redovisa förslag på åtgärder som stärker Köpings attraktivitet som bostadsort och etableringskommun.

Utredningen ska särskilt belysa möjligheterna att utveckla attraktiva boendemiljöer för olika målgrupper, inklusive barnfamiljer, unga vuxna, seniorer och personer som vill bygga eller etablera sig i kommunen. Arbetet ska omfatta såväl småhusområden som andra boendeformer där efterfrågan bedöms kunna bidra till ökad inflyttning.

Nämnden ska även analysera vilka planberedskaps-, mark- och infrastrukturåtgärder som kan förbättra kommunens förutsättningar att attrahera nya invånare och investeringar.

Syftet är att skapa ett långsiktigt underlag för politiska beslut som stärker Köpings kommuns konkurrenskraft, ökar inflyttningen och bidrar till en positiv befolkningsutveckling.

Stärkt arbete mot narkotika och kriminalitet

Köpings kommun har idag ett väl utvecklat samarbete mellan socialtjänst, skola, polis i det förebyggande arbetet mot kriminalitet, narkotika och rekrytering av unga till kriminella miljöer. Detta arbete är viktigt och ska fortsätta att utvecklas.

Samtidigt finns signaler från verksamheter, föräldrar och invånare om att problemen med narkotika och kriminell påverkan fortfarande är betydande. Liberalerna bedömer därför att ytterligare åtgärder behöver övervägas.

Social- och arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ges därför i uppdrag att, i samverkan med Polismyndigheten och andra berörda aktörer, utreda och redovisa förslag på hur kommunens arbete mot narkotika, öppen droghandel och rekrytering till kriminella nätverk kan förstärkas.

Utredningen ska särskilt belysa förebyggande insatser riktade till barn och unga, samverkan mellan myndigheter och civilsamhälle samt åtgärder som kan bidra till ökad trygghet i offentliga miljöer.

Ökad samordning mellan kommunens förvaltningar och bolag

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med kommunens förvaltningar och bolag genomföra en översyn av samverkan och arbetsfördelning inom kommunkoncernen.

Syftet är att identifiera områden där ökad samordning kan minska dubbelarbete, undvika överlappande arbetsuppgifter och skapa bättre resursutnyttjande. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot administrativa processer, upphandlingar, konsulttjänster, lokalanvändning och andra verksamhetsområden där samordningsvinster kan uppnås.

Uppdraget ska redovisa förslag på åtgärder som stärker samverkan mellan kommunens förvaltningar och bolag samt bidrar till ökad kostnadseffektivitet och bättre användning av kommunens resurser.